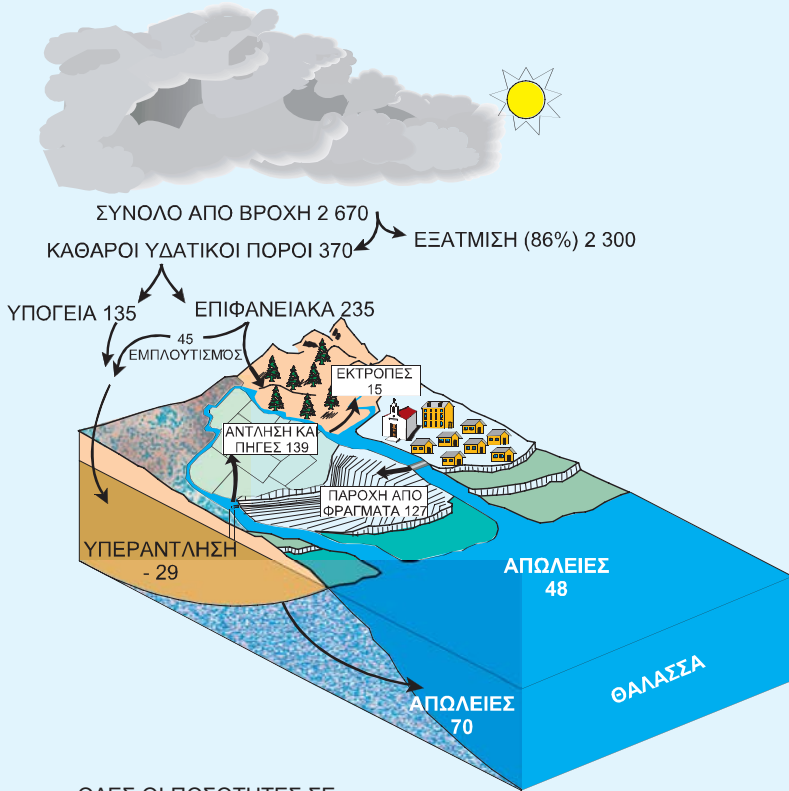

ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΝΕΡΟΥ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΟΛΕΣ ΟΙ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΚΥΒΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Υδατικό ισοζύγιο της ελεύθερης περιοχής της Κύπρου

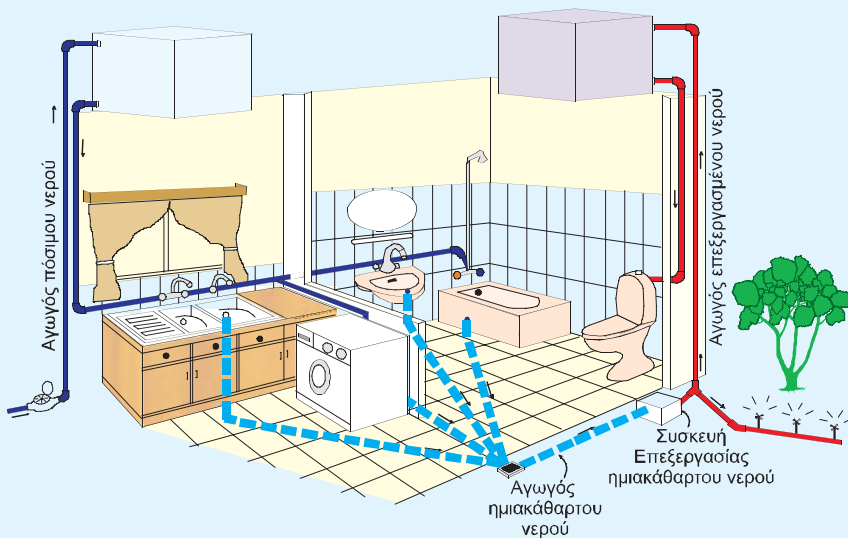
Αρδευση στα Κοκκινόχωρια

Αν αφήνετε το **ΝΕΡΟ**

να τρέχει
 σαν να μην "τρέχει" τίποτα...
 σύντομα δεν θα τρέχει τίποτα!

Εξοικονόμηση νερού

Ανακύκλωση ημιακάθартου νερού

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
 ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΥΔΑΤΩΝ

Σύνταξη και επιμέλεια ύλης:

Χ. Όμορφος (Υπηρεσία Τηλεμετρίας)
Αιμ. Ιωάννου (Υπηρεσία Τηλεμετρίας)

Φωτογραφίες:

Υπηρεσία Μελετών

Φωτογραφίες εξωφύλλου:

1. Άρδευση στα Κοκκινοχώρια
2. Υδατικό ισοζύγιο της ελεύθερης περιοχής της Κύπρου
3. Εξοικονόμηση νερού
4. Ανακύκλωση ημιακάθαρτου νερού

Φωτογραφίες οπισθόφυλλου:

1. Μονάδα Αφαλάτωσης Δεκέλειας
2. Διυλιστήριο Νερού στη Λεμεσό
3. Σταθμός Επεξεργασίας Οικιακών Λυμάτων και Βιομηχανικών Αποβλήτων στη Βαθιά Γωνιά

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Η τεράστια σημασία του νερού για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη του ανθρώπου αλλά και τη διατήρηση του φυσικού μας περιβάλλοντος, επιβάλλει την κινητοποίηση όλων για τη λήψη των απαραίτητων μέτρων με σκοπό την αειφόρο ανάπτυξη των υδατικών πόρων και την ενημέρωση του κοινού για την ορθή χρήση του πολύτιμου αυτού φυσικού αγαθού.

Ο προγραμματισμός, η ανάπτυξη, η διαχείριση, η εξοικονόμηση και η διαφύλαξη αυτού του στρατηγικού αγαθού αποτελεί, μετά το εθνικό μας πρόβλημα, την πρώτη προτεραιότητα της κυβερνητικής πολιτικής.

Η πολιτική αυτή εστιάζεται στην αξιοποίηση όλων των επιφανειακών πηγών νερού που έχουν απομείνει, στην αξιοποίηση άλλων μη παραδοσιακών πηγών νερού όπως των επεξεργασμένων λυμάτων για σκοπούς άρδευσης γεωργικών καλλιεργειών και εμπλουτισμό υπόγειων υδροφορέων, στην ίδρυση Ενιαίου Φορέα Υδάτων και στη δημιουργία υδατικής συνείδησης μεταξύ του κοινού. Βασικός όμως άξονας της πολιτικής μας είναι η απεξάρτηση της παροχής πόσιμου νερού στα μεγάλα αστικά και τουριστικά κέντρα από τη βροχόπτωση με τη δημιουργία μονάδων αφαλάτωσης. Η οριστική επίλυση του προβλήματος των περικοπών, που ταλαιπώρησε για δεκαετίες το καταναλωτικό κοινό, κατέστη δυνατή χάρη στην εφαρμογή του προγράμματος των αφαλατώσεων και άλλων μέτρων που εφάρμοσε η Κυβέρνηση.

Η συνολική κυβερνητική πολιτική θα δώσει ικανοποιητικές λύσεις σ' όλες τις πτυχές του υδατικού. Θέλω, όμως, να τονίσω ότι το νερό, λόγω της αυξανόμενης ζήτησης και της παράλληλης πτωτικής τάσης της βροχόπτωσης, εξαιτίας των γνωστών κλιματολογικών αλλαγών, βρίσκεται σε μια στενότητα γι' αυτό επιβάλλεται να το χρησιμοποιούμε σωστά και να περιορίσουμε τη σπατάλη οποιασδήποτε ποσότητας νερού.

Στη διεύθυνση και το προσωπικό του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων που συνέβαλε με οποιοδήποτε τρόπο στην ετοιμασία της έκδοσης αυτής εκφράζω τις ευχαριστίες μου και τα ειλικρινή μου συγχαρητήρια.

Κώστας Θεμιστοκλέους
Υπουργός Γεωργίας,
Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

Νοέμβριος, 2002

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Νερό και ζωή είναι αναπόσπαστα δεμένες έννοιες και χωρίς νερό δεν μπορεί να υπάρξει ζωή, τουλάχιστον όπως τη γνωρίζουμε. Η εκτεταμένη έλλειψη του νερού, η σταδιακή καταστροφή και υποβάθμισή του και η επιδείνωση των συνθηκών ρύπανσης των πηγών ύδρευσης και άρδευσης σε πολλές περιοχές της γης, αποτελούν σήμερα, μια σοβαρή και υπαρκτή απειλή για την ανθρωπότητα.

Για την Κύπρο το θέμα είναι και επίκαιρο και σοβαρό. Το νερό στην Κύπρο αποτελεί ένα αγαθό που κινδυνεύει να εκλείψει. Η ζήτηση νερού για τις διάφορες χρήσεις του είναι σήμερα μεγαλύτερη από τους διαθέσιμους υδάτινους πόρους. Το πρόβλημα είναι έντονο τις τελευταίες δεκαετίες με τις παρατηρούμενες παρατεταμένες περιόδους ολιγομβρίας.

Η εξοικονόμηση νερού επιβάλλεται. Γι' αυτό έχουμε ευθύνη και υποχρέωση να είμαστε προσεκτικοί, να κάνουμε συνετή χρήση και όχι σπατάλη νερού. Όσο περισσότερο νερό εξοικονομήσουμε τώρα, τόσο αυξάνουν οι δυνατότητες να έχουμε αποθέματα για το μέλλον. Η σημερινή σπατάλη νερού μπορεί να οδηγήσει αύριο στη δίψα.

Η έκδοση αυτή είναι μια μικρή συμβολή στις συστηματικές προσπάθειες που καταβάλλονται από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων για μείωση της ζήτησης νερού με την εφαρμογή και επιχορήγηση μέτρων εξοικονόμησης νερού και τη δημιουργία υδατικής συνείδησης για σωστή χρήση του μοναδικού αυτού αγαθού της φύσης.

Η έκδοση παρέχει, επίσης, πληροφορίες και διάφορα στατιστικά στοιχεία για τη χρήση του νερού στην Κύπρο.

Χριστόδουλος Αρτέμης
Διευθυντής
Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων

Νοέμβριος, 2002

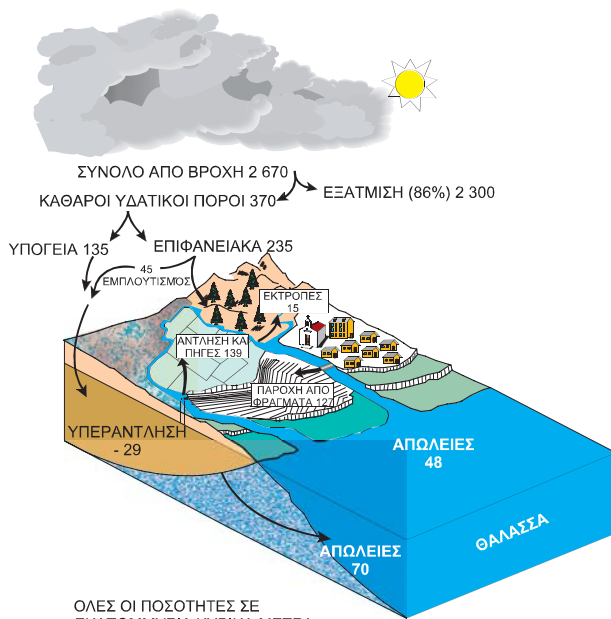
ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Όλοι οι υδάτινοι πόροι που διαθέτει η Κύπρος, μέχρι και τα τελευταία χρόνια προέρχονταν από τη βροχόπτωση. Σύμφωνα με μια μακρά σειρά παρατηρήσεων η μέση ετήσια βροχόπτωση, περιλαμβανόμενης και της χιονόπτωσης, είναι περίπου 500 χιλιοστόμετρα, ενώ κατά τα τελευταία τριάντα χρόνια (1971-2000) έχει μειωθεί στα 460 χιλιοστόμετρα. Η ποσότητα νερού που αντιστοιχεί στην ολική επιφάνεια της ελεύθερης περιοχής της Κύπρου ανέρχεται στα 2.670 εκατομμύρια κυβικά μέτρα (ΕΚΜ), αλλά μόνο το 14% ή 370 ΕΚΜ προσφέρεται για ανάπτυξη, αφού τα υπόλοιπα 86% περίπου επιστρέφουν στην ατμόσφαιρα ως απευθείας εξάτμιση.

Η βροχόπτωση είναι γεωγραφικά ανομοιόμορφα κατανομημένη με τη μέγιστη στους δύο ορεινούς όγκους και την ελάχιστη στις ανατολικές πεδινές και παράλιες περιοχές. Επιπρόσθετα υπάρχει και μεγάλη διαχρονική διακύμανση της βροχόπτωσης με συχνές συνεχείς ανομβρίες δύο και τριών χρόνων.

Η μέση ετήσια ποσότητα των 370 ΕΚΜ νερού κατανέμεται με μια αδρή αναλογία 1,75:1 σε επιφανειακή ροή και σε υπόγεια νερά αντίστοιχα.

ΥΔΑΤΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

* Περιλαμβάνει και εμπλουτισμό υδροφορέων από επιφανειακές ροές

ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ = 5 800 km²

ΒΡΟΧΟΠΤΩΣΗ = 460 mm (μέσος όρος 1971 - 2000)

ΟΛΙΚΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΣ ΠΛΟΥΤΟΣ = 2 670 Mm³

86% ΕΞΑΤΜΙΣΗ = 2 300 Mm³

ΚΑΘΑΡΟΣ ΥΔΑΤΙΚΟΣ ΠΛΟΥΤΟΣ = 370 Mm³

ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΑ
235

ΥΠΟΓΕΙΑ
135

Εκτροπές = 15
Εμπλουτισμός υδροφορέων = 45
Φράγματα = 127
Απώλειες = 48
235

Αντληση
Πηγές } = 139
Απώλειες = 70
Υπεράντληση = -29
180*

ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ

Οι κυριότερες χρήσεις του νερού στην Κύπρο είναι η άρδευση και η ύδρευση. Με βάση τα ευρήματα της πρόσφατης μελέτης που ετοίμασε το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων σε συνεργασία με τον Οργανισμό Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών, νοουμένου ότι ικανοποιούνται όλες οι ανάγκες, η γεωργία καταναλώνει το 69% της ολικής κατανάλωσης νερού ακολουθούμενη από την ύδρευση με 25%. Το υπόλοιπο 6% καταναλώνεται για βιομηχανικούς (1%) και περιβαλλοντικούς σκοπούς (5%). Συνήθως οι τουριστικές και εμπορικές χρήσεις περιλαμβάνονται στην ύδρευση επειδή το σύστημα διακλάδωσης του νερού στις πόλεις είναι κοινό για όλες τις χρήσεις. Οι τουριστικές χρήσεις καταλαμβάνουν το 5% της ολικής κατανάλωσης νερού.

Το νερό για υδρευτικούς σκοπούς διατίθεται, κυρίως από τα Κυβερνητικά Συστήματα Υδατοπρομήθειας και πωλείται χονδρικά, στα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας, σε Δήμους και Κοινοτικά Συμβούλια, που με τη σειρά τους αναλαμβάνουν τη διάθεσή του στους ιδιώτες καταναλωτές. Υπάρχουν όμως περιπτώσεις όπου διάφορες κοινότητες διαθέτουν δικές τους πηγές υδατοπρομήθειας τις οποίες διαχειρίζονται οι ίδιες.

Το νερό για αρδευτικούς σκοπούς διατίθεται από τα Κυβερνητικά και μη Κυβερνητικά Υδατικά Έργα. Σε αντίθεση με την ύδρευση, το νερό για αρδευτικούς σκοπούς από τα Κυβερνητικά Υδατικά Έργα, δίνεται λιανικά σε ιδιώτες γεωργούς αλλά σε μεμονωμένες περιπτώσεις, δίνεται και χονδρικά σε Αρδευτικά Τμήματα. Τα μη Κυβερνητικά Υδατικά Έργα αποτελούνται από μικρά αρδευτικά έργα, η διαχείριση και λειτουργία των οποίων γίνεται από Αρδευτικά Τμήματα ή Συνδέσμους. Επιπρόσθετα, ποσότητες νερού χρησιμοποιούνται για άρδευση από ιδιωτικές γεωτρήσεις.

Άντληση νερού από ανεμόμυλους

Οι κυριότερες πηγές νερού είναι τα υπόγεια νερά, τα φράγματα, οι αφαλατώσεις και το ανακυκλωμένο νερό. Τη δεκαετία, 1920-30 μετά από έρευνες, άρχισε η εκμετάλλευση

Παλιός τρόπος άντλησης

των υπόγειων αποθεμάτων νερού που αποτελούσαν και τις κύριες πηγές νερού τόσο για ύδρευση όσο και για άρδευση. Μέχρι και την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας το 1960 ανορύχθηκαν χιλιάδες γεωτρήσεις σ' όλες τις περιοχές της Κύπρου, με αποτέλεσμα, την απειλούμενη εξάντληση, λόγω υπεράντλησης, των υπόγειων αποθεμάτων νερού, στις κυριότερες υδροφόρες περιοχές όπως στην Αμμόχωστο, στη Μόρφου και στο Ακρωτήρι.

Το υδατικό πρόβλημα και η εξελικτική χειροτέρευση του, διαγνώστηκε έγκαιρα από τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες που με τη βοήθεια διεθνών οργανισμών κατέστρωσαν ένα μακροπρόθεσμο πρόγραμμα για την ικανοποιητική αντιμετώπισή του.

Φράγμα Κούρη

Αμέσως μετά την Ανεξαρτησία, η προσοχή στράφηκε στη συστηματική μελέτη και κατασκευή υδατικών έργων, τόσο εμπλουτιστικών όσο και αποθηκευτικών, στα οποία περιλαμβάνεται η κατασκευή μεγάλου αριθμού φραγμάτων και εξωποτάμιων δεξαμενών, ώστε να καταστεί δυνατή η διαχρονική χρήση καθώς επίσης και η δίκαιη γεωγραφική κατανομή του νερού.

Σήμερα, η αποθηκευτική ικανότητα των φραγμάτων ανέρχεται στα 307,5 ΕΚΜ νερού σε σύγκριση με 6 ΕΚΜ που ήταν το 1960. Το νερό

από τα φράγματα, χρησιμοποιείται για υδρευτικούς και αρδευτικούς σκοπούς, όπως επίσης και για εμπλουτισμό των υδροφόρων στρωμάτων.

Παρά το εντυπωσιακό έργο που επιτελέστηκε στον τομέα της υδατικής ανάπτυξης, δυστυχώς, λόγω της αυξανόμενης ζήτησης νερού και της πτωτικής τάσης της βροχόπτωσης, εξαιτίας των γνωστών πλέον, ανά το παγκόσμιο, κλιματικών αλλαγών και του φαινομένου του θερμοκηπίου, οι διαθέσιμες ποσότητες νερού για ύδρευση και άρδευση δεν ήταν αρκετές με αποτέλεσμα τα τελευταία χρόνια να εφαρμοστούν περιορισμοί στην παροχή νερού με δυσμενείς επιπτώσεις στο γεωργικό τομέα, την κοινωνική ζωή και γενικά στην οικονομία του τόπου.

Διυλιστήριο Νερού στη Λεμεσό

Αντλιοστάσιο στην περιοχή Κοκκινοχωριών

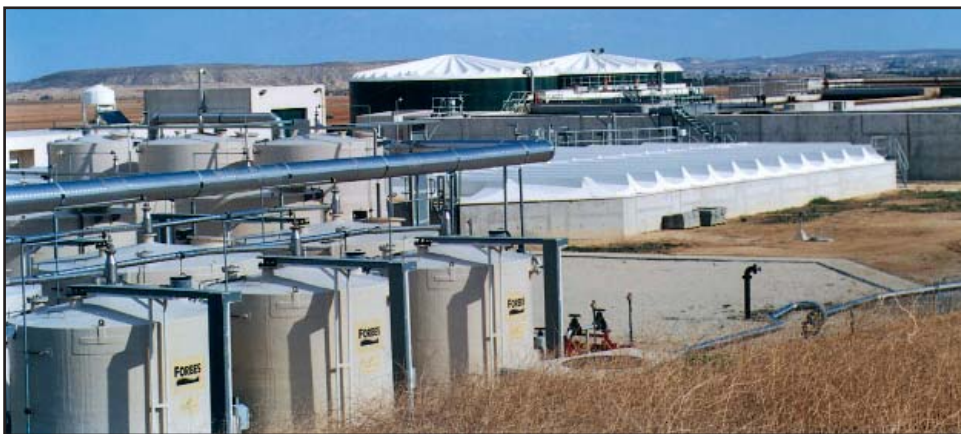
Για την αντιμετώπιση της κατάστασης, δημιουργήθηκαν μονάδες αφαλάτωσης με σκοπό την απεξάρτηση από τη βροχοπτώση της παροχής πόσιμου νερού στα μεγάλα αστικά και τουριστικά κέντρα. Την 1η Απριλίου 1997 άρχισε να λειτουργεί η πρώτη μονάδα αφαλάτωσης στη Δεκέλεια, ενώ τον Απρίλιο του 2001 άρχισε να λειτουργεί και η δεύτερη μονάδα αφαλάτωσης δίπλα στο αεροδρόμιο Λάρνακας. Η μονάδα του αεροδρομίου Λάρνακας, που είναι το μεγαλύτερο υδατικό έργο της Κύπρου στον τομέα αυτό, μαζί με τη μονάδα της Δεκέλειας παράγουν 33 ΕΚΜ νερού το χρόνο. Αυτή η ποσότητα μαζί με την ποσότητα νερού στα φράγματα αποτελούν ασφαλείς ποσότητες για πλήρη άρση των περιορισμών στην παροχή πόσιμου νερού. Μετά από πολλά χρόνια τλαιπωριών που προκαλούσαν οι γνωστές περικοπές, από τον Ιανουάριο του 2001 το κάθε

νοικοκυριό στην ελεύθερη περιοχή της Κύπρου έχει πλέον συνεχή παροχή νερού. Οι περικοπές αποτελούν πλέον παρελθόν.

Η κυβερνητική υδατική πολιτική δεν περιορίζεται μόνο στο θέμα των αφαλατώσεων, αλλά εστιάζεται και στην αξιοποίηση και άλλων μη παραδοσιακών πηγών νερού, όπως είναι το ανακυκλωμένο νερό, η χρήση του οποίου αποδεδμεύει ίσες ποσότητες καλής ποιότητας νερού. Το ανακυκλωμένο νερό, που προέρχεται από την επεξεργασία των λυμάτων των αποχετευτικών συστημάτων, χρησιμοποιείται για σκοπούς άρδευσης γεωργικών καλλιεργειών και για τον εμπλουτισμό υπόγειων υδροφορέων. Η πλήρης αξιοποίηση των λυμάτων είναι μια μακροχρόνια και δαπανηρή διαδικασία.

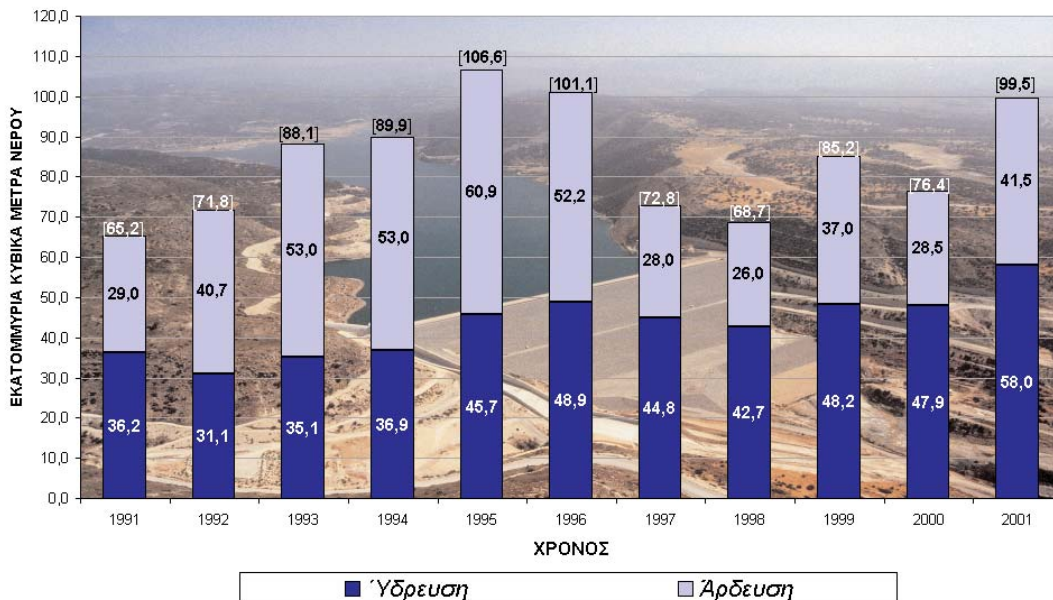
Μονάδα Αφαλάτωσης Λάρνακας

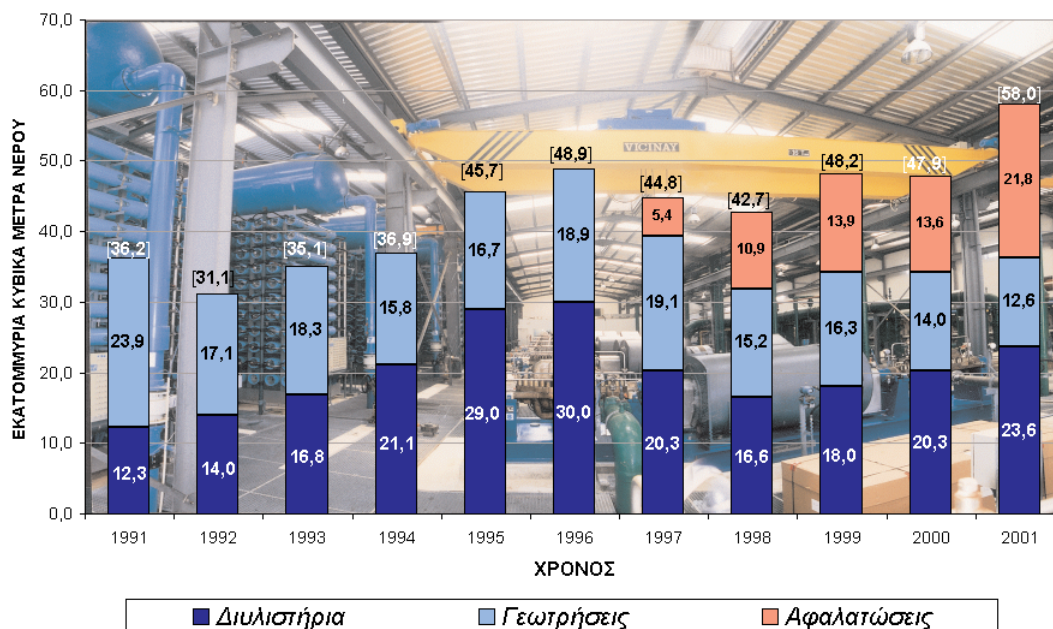
Σταθμός επεξεργασίας οικιακών λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων στη Βαθιά Γωνιά

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

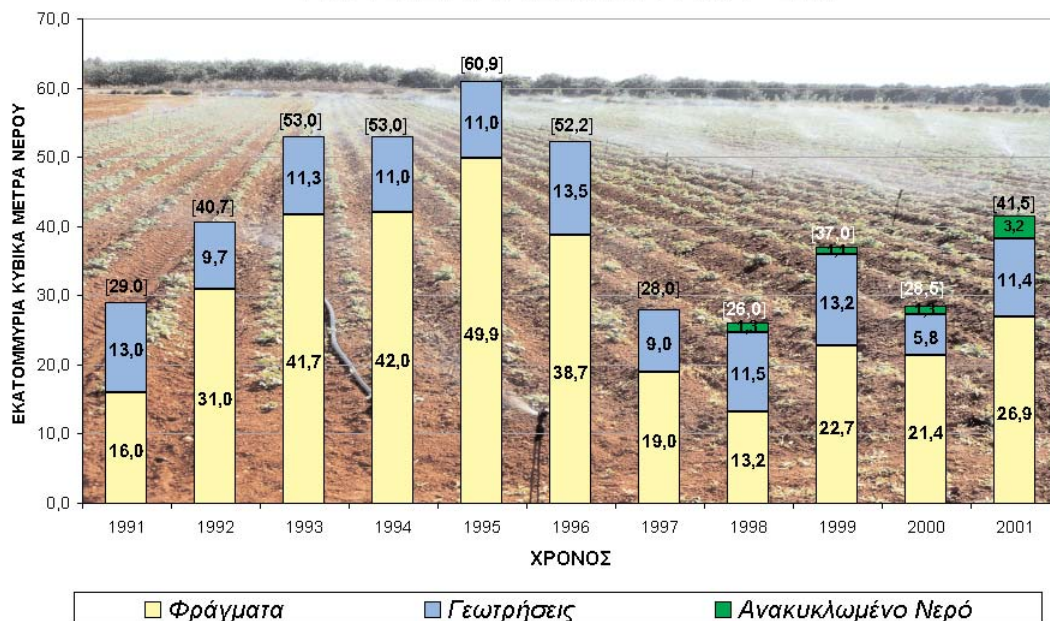
ΔΙΑΘΕΣΗ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΤΑ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΥΔΑΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1991 - 2001

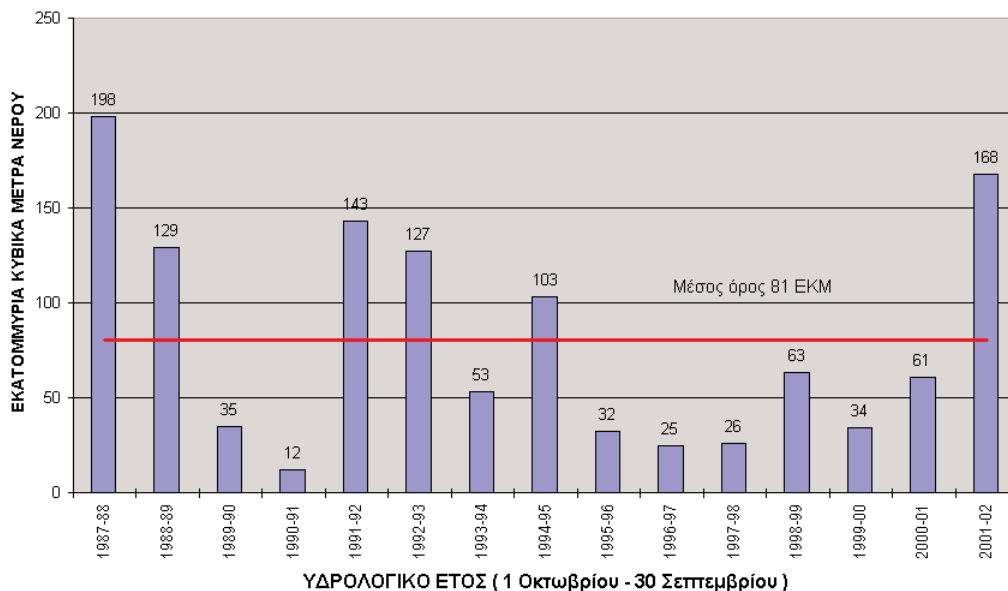
ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΥΔΑΤΙΚΑ ΕΡΓΑ - ΠΗΓΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1991 - 2001

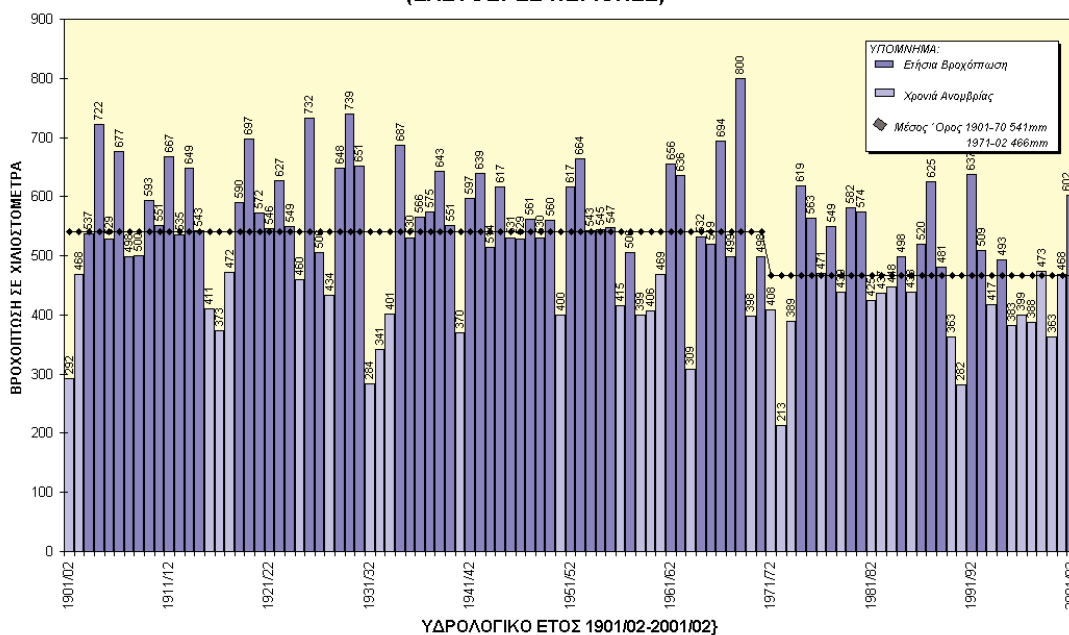
ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΥΔΑΤΙΚΑ ΕΡΓΑ - ΠΗΓΕΣ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1991 - 2001

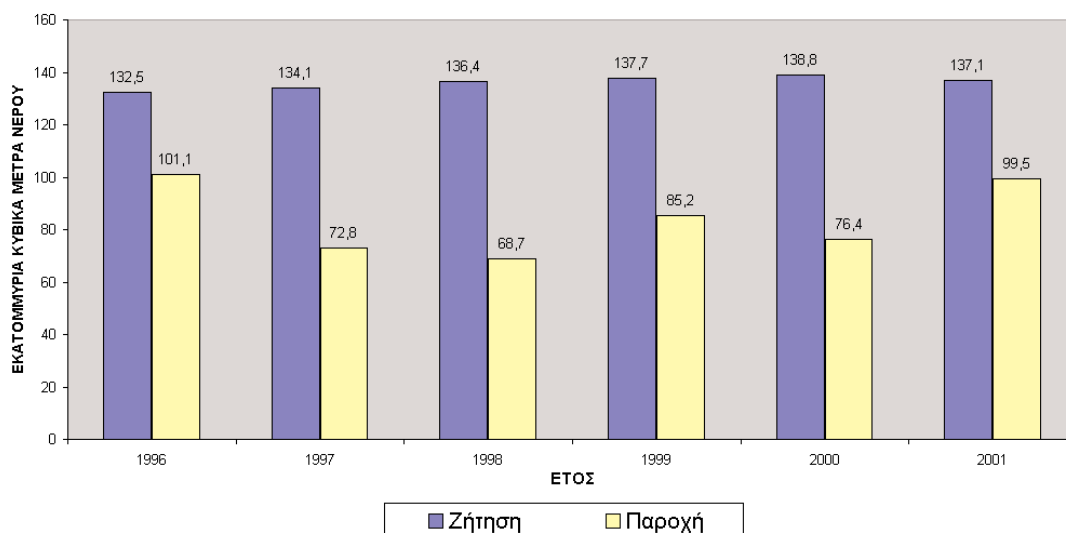
ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΥΔΑΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΕΙΣΡΟΗ ΝΕΡΟΥ ΣΤΑ ΦΡΑΓΜΑΤΑ 1987 - 2002

**ΕΤΗΣΙΑ ΒΡΟΧΟΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΙ ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ 1901/1970-1971/2002
(ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ)**

**ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΥΔΑΤΙΚΑ ΕΡΓΑ
ΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ 1996 - 2001**

ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΝΕΡΟΥ

Η παρατεταμένη ολιγομβρία και ανομβρία που συνήθως παρουσιάζεται έχει ως αποτέλεσμα τη δραματική μείωση των αποθεμάτων νερού τόσο στους επιφανειακούς όσο και στους υπόγειους ταμιευτήρες και κατ' επέκταση τη δημιουργία προβλημάτων σ' όλους τους τομείς δραστηριοτήτων.

Πρέπει να γίνει συνείδηση όλων ότι το νερό, το βασικό αυτό στοιχείο της ζωής, είναι λιγοστό όχι μόνο σ' εμάς αλλά και σε πολλές άλλες χώρες του κόσμου και έχουμε ευθύνη και υποχρέωση να το διαχειριζόμαστε σωστά και να καταβάλλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια για εξοικονόμησή του.

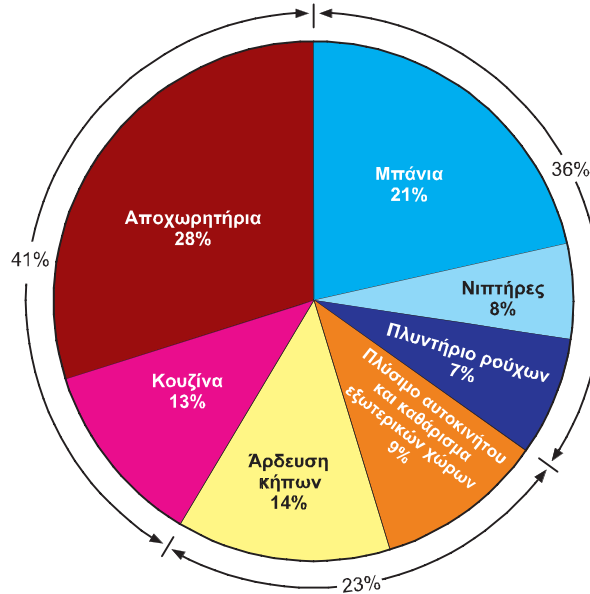

Ξηρασία μετά από παρατεταμένη ανομβρία

Οι δυνατότητες εξοικονόμησης νερού είναι πολλές. Προτρέπεται το κοινό να ακολουθεί τις πιο κάτω υποδείξεις ώστε να εξασφαλίζεται η καλύτερη δυνατή χρήση και της τελευταίας σταγόνας.

ΤΡΟΠΟΙ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΠΟΣΙΜΟΥ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ

1. *Επιδιορθώνετε αμέσως ελαττωματικές υδραυλικές εγκαταστάσεις, βρύσες, καζανάκια αποχωρητηρίων κ.λπ.*
2. *Ελέγχετε συχνά τον υδρομετρητή για να εντοπίζετε έγκαιρα τυχόν διαρροές.*
3. *Ρυθμίζετε τα καζανάκια των αποχωρητηρίων ή τοποθετήστε μέσα σε αυτά πλαστική μπουκάλα γεμάτη άμμο, για χρήση της λιγότερης δυνατής ποσότητας νερού.*
4. *Στις νέες οικοδομές να εγκαταστήσετε συσκευές, αποχωρητήρια κ.λπ. που χρησιμοποιούν λιγότερες ποσότητες νερού.*
5. *Κάνετε ντους αντί να γεμίζετε την μπανιέρα και μην αφήνετε ανοικτή τη βρύση όταν σαπουνίζετε.*
6. *Μην αφήνετε τα παιδιά να σπαταλούν το νερό παίζοντας.*
7. *Μην αφήνετε το νερό να τρέχει κατά το βούρτσισμα των δοντιών και κατά το ξύρισμα.*
8. *Μην αφήνετε ανοικτή τη βρύση όταν σαπουνίζετε πιάτα.*
9. *Πλένετε τα φρούτα μέσα σε λεκάνη και χρησιμοποιείτε το ίδιο νερό για το πότισμα των λουλουδιών.*
10. *Χρησιμοποιείτε τα πλυντήρια ρούχων και πιάτων μόνο και εφόσον είναι γεμάτα.*
11. *Καθαρίζετε τις βεράντες, αυλές, πεζοδρόμια και τους άλλους εξωτερικούς χώρους με σκούπισμα, χωρίς να χρησιμοποιείτε μεγάλες ποσότητες νερού.*
12. *Πλένετε το αυτοκίνητο σας με σφουγγάρι και έναν κουβά νερό και μη χρησιμοποιείτε λάστιχο.*

Μέσος όρος κατανάλωσης νερού σε νοικοκυριό

ΤΡΟΠΟΙ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΝΕΡΟΥ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΓΕΩΡΓΟΥΣ

1. Να εγκαταστήσετε στις φυτείες σας βελτιωμένα συστήματα άρδευσης.
2. Ποτίζετε ενωρίς το πρωί, αργά το απόγευμα ή όπου είναι δυνατό κατά τη διάρκεια της νύκτας και όταν δεν φυσούν δυνατοί άνεμοι.
3. Αποθηκεύετε το νερό της βροχής από τις οροφές των θερμοκηπίων σας σε χωμάτινες δεξαμενές με πλαστική επένδυση και να το χρησιμοποιείτε ως συμπλήρωμα στην άρδευση.
4. Καταστρέψτε έγκαιρα τα αγριόχορτα από τις φυτείες σας.
5. Λαμβάνετε όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να μην υπάρχουν απώλειες νερού στις σωλήνες μεταφοράς και στα δίκτυα άρδευσης.
6. Επιλέγετε καλλιέργειες που έχουν λιγότερες απαιτήσεις σε νερό.

ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ

Κάθε χρόνο υπάρχουν πρακτικοί τρόποι επιδοτήσεων από την Κυβέρνηση για εξοικονόμηση νερού.

ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΑΝΟΡΥΞΗ ΓΕΩΤΡΗΣΕΩΝ

Η επιδότηση δίνεται για την ανόρυξη γεωτρήσεων το νερό των οποίων θα χρησιμοποιείται για άρδευση των κήπων που βρίσκονται σε οικόπεδα που είναι συνδεδεμένα με τα συστήματα υδατοπρομήθειας των Δήμων και υδροδοτούνται είτε από τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας είτε από τα Κυβερνητικά Υδατικά Έργα.

Η επιδότηση αφορά νέες γεωτρήσεις και παραχωρείται αφού ικανοποιηθούν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

1. Εξασφάλιση άδειας για ανόρυξη γεώτρησης από τον οικείο Έπαρχο. (Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να προμηθευτούν τα έντυπα αιτήσεων από τα Γραφεία των Επάρχων).

2. Επιθεώρηση από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων του χώρου που πρόκειται να ανορυχθεί η γεώτρηση. (Η επιθεώρηση γίνεται μετά την υποβολή της αίτησης στον Έπαρχο και πριν ανορυχθεί η γεώτρηση).

3. Ανόρυξη της γεώτρησης από αδειούχο διατηρητή. (Οι αιτητές μπορούν να προμηθευτούν κατάλογο αδειούχων διατηρητών από τα Κεντρικά ή από τα Επαρχιακά Γραφεία του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων).

Η επιδότηση, το ύψος της οποίας έχει καθοριστεί στις £100, παραχωρείται μετά την ανόρυξη της γεώτρησης και αφού συμπληρωθεί ειδικό έντυπο.

Ανόρυξη γεώτρησης

ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΗΜΙΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΝΕΡΩΝ

Σκοπός της εγκατάστασης του αναφερόμενου συστήματος είναι η επεξεργασία των ημιακάθαρτων νερών και η επαναχρησιμοποίησή τους για τα αποχωρητήρια και άρδευση των κήπων της οικοδομής/κατοικίας από την οποία προέρχονται τα ημιακάθαρτα νερά. Ημιακάθαρτα νερά θεωρούνται τα νερά που προέρχονται από τα μπάνια, τα ντους, τους νιπτήρες, τα πλυντήρια ρούχων και από το ξέπλυμα φρούτων και λαχανικών. Με την ανακύκλωση του ημιακάθαρτου νερού επιτυγχάνεται εξοικονόμηση πόσιμου νερού πέραν του 33%. Δηλαδή το πόσιμο νερό που εξοικονομείται από κάθε τρία άτομα ικανοποιεί πλήρως όλες τις ανάγκες ενός τέταρτου ατόμου.

Η επιδότηση καλύπτει εγκατάσταση συστήματος ανακύκλωσης ημιακάθαρτων νερών σε κατοικίες, σχολεία, γήπεδα, ιδρύματα, πισίνες, γυμναστήρια, ξενοδοχεία, βιομηχανίες κ.λπ., τα οποία είναι συνδεδεμένα με τα συστήματα υδατοπρομήθειας όλων των Δήμων και Κοινοτήτων της Κύπρου.

Η επιδότηση παραχωρείται αφού ικανοποιηθούν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

1. Υποβολή αίτησης προς το Διευθυντή του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων πριν γίνει οποιαδήποτε εργασία για την εγκατάσταση του συστήματος.

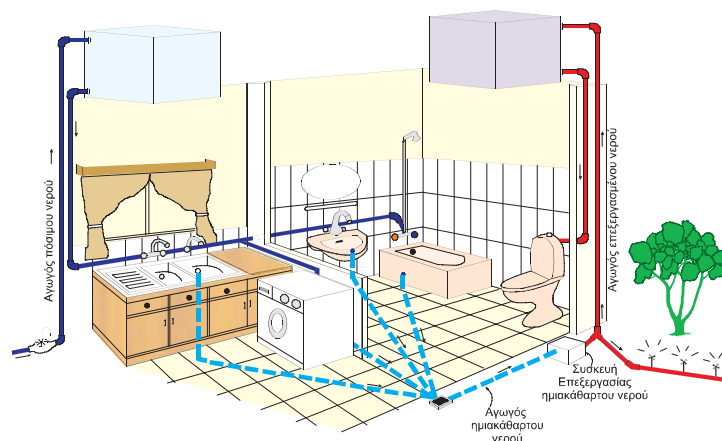
(Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να προμηθευτούν τα έντυπα αιτήσεων από τα Κεντρικά ή τα Επαρχιακά Γραφεία του Τμήματος).

2. Επιθεώρηση από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων του συστήματος αποχέτευσης της οικοδομής και παροχή όλων των τεχνικών συμβουλών για την εγκατάσταση του συστήματος ανακύκλωσης ημιακάθαρτων νερών. (Η επιθεώρηση γίνεται μετά την υποβολή της αίτησης και πριν την εγκατάσταση).

3. Εγκατάσταση του συστήματος ανακύκλωσης. (Μετά από την έγκριση του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων).

4. Η επιδότηση παραχωρείται μετά την εγκατάσταση του συστήματος και αφού το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων επιθεωρήσει την εγκατάσταση (μετά από σχετική ειδοποίηση των αιτητών) και βεβαιωθεί ότι αυτή έγινε σύμφωνα με τις οδηγίες του.

Η επιδότηση για κάθε κατοικία έχει καθοριστεί σε £200 και για όλες τις υπόλοιπες οικοδομές στο 20% της αξίας και εγκατάστασης του συστήματος ανακύκλωσης ημιακάθαρτων νερών.

Ανακύκλωση ημιακάθαρτου νερού

ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΣΥΝΔΕΣΗ ΓΕΩΤΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΑΠΟΧΩΡΗΤΗΡΙΑ

Η επιδότηση καλύπτει τη σύνδεση γεωτρήσεων με τα αποχωρητήρια κατοικιών, σχολείων, γραφείων, καταστημάτων, ιδρυμάτων, κ.λπ. τα οποία είναι συνδεδεμένα με τα συστήματα υδατοπρομήθειας όλων των Δήμων και Κοινοτήτων της Κύπρου.

Σκοπός της σύνδεσης είναι η εξοικονόμηση πόσιμου νερού (μέχρι 28%) που χρησιμοποιείται για τα αποχωρητήρια.

Η επιδότηση αφορά νέες συνδέσεις γεωτρήσεων με αποχωρητήρια και παραχωρείται αφού ικανοποιηθούν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

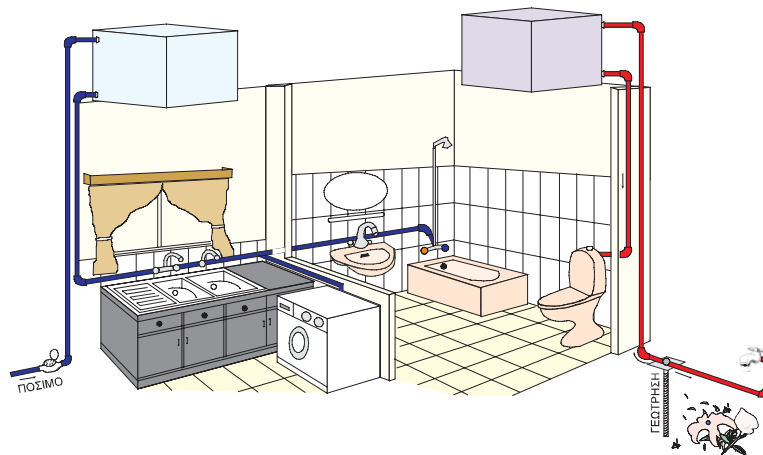
1. Υποβολή αίτησης προς το Διευθυντή του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων πριν γίνει οποιαδήποτε εργασία σύνδεσης. (Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να προμηθευτούν τα έντυπα αιτήσεων από τα Κεντρικά ή τα Επαρχιακά Γραφεία του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων).
2. Επιθεώρηση από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων των εγκαταστάσεων της υφιστάμενης γεώτρησης και παροχή τεχνικών συμβουλών για τον τρόπο σύνδεσης. (Η επιθεώρηση γίνεται μετά την υποβολή της αίτησης και πριν τη σύνδεση).

3. Σύνδεση της γεώτρησης με τα αποχωρητήρια. (Μετά από την έγκριση του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων).

4. Η επιδότηση παραχωρείται μετά τη σύνδεση και αφού το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων επιθεωρήσει τη σύνδεση (μετά από σχετική ειδοποίηση των αιτητών) και βεβαιωθεί ότι αυτή έγινε σύμφωνα με τις οδηγίες του.

Η επιδότηση για κάθε κατοικία/γραφείο/κατάστημα, ιδρύματα, κ.λπ. έχει καθοριστεί σε:

- α. £100 εάν η σύνδεση της γεώτρησης γίνει με μία ή δύο κατοικίες/ γραφεία/ καταστήματα,
- β. £80 εάν η σύνδεση της γεώτρησης γίνει με τρεις μέχρι πέντε κατοικίες/ γραφεία/ καταστήματα,
- γ. £70 εάν η σύνδεση της γεώτρησης γίνει με πάνω από πέντε κατοικίες/ γραφεία/ καταστήματα, και
- δ. £30 για κάθε σημείο παροχής στα ιδρύματα, σχολεία, κ.λπ.

Σύνδεση γεώτρησης με αποχωρητήρια

- *Όσο περισσότερο νερό εξοικονομήσουμε τώρα, τόσο αυξάνουν οι δυνατότητες να έχουμε αποθέματα για το μέλλον.*
- *Η σημερινή σπατάλη νερού μπορεί να οδηγήσει αύριο στη δίψα.*

ΤΟ ΝΕΡΟ ΜΑΣ ΕΙΝΑΙ ΛΙΓΟ, ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΤΕ ΤΟ

**ΣΩΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΜΕ ΒΕΛΤΙΩΜΕΝΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ
ΑΡΔΕΥΣΗΣ, ΟΧΙ ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ**

